

اقامه کرد. تصاویر نشان می‌دهد که جز رئیس‌جمهور و دو محافظ، بقیه چند ده نفر حاضران در مسجد، از اهالی یا نیروهای جهادی بودند. اینکه چنین تصویر و رویدادی در اغلب سفرهای استانی آیت‌الله رئیسی تکرار شد، نشان می‌دهد که این امر، نه یک اتفاق، بلکه یک انتخاب است. به عبارت دیگر، در سفرهای استانی دولت سیزدهم، اتفاقاً براساس یک برنامه از پیش تعیین شده، دورترین نقاط، حاشیه‌ها و اغلب مناطق کم‌برخوردار به‌عنوان مناطق بازدید و حضور رئیس‌جمهور تعیین می‌شوند. این امر را می‌توان به معنای به متن آوردن مردم در حاشیه قرارگرفته هم تعبیر کرد، مردمی که در موارد عادی، شاید به مسئولان محلی هم دسترسی نداشتند، حالا عالی‌ترین مقام اجرایی کشور را رو به روی خود می‌بینند. در همین راستا بود که در سفر رئیس‌جمهور به استان کردستان، روستاهای مرزی جزو برنامه‌های بازدید بود؛ امری که در سفر به استان گلستان یا سیستان و بلوچستان هم تکرار شد.

ساده اما با برنامه

سفرهای استانی آیت‌الله رئیسی یک ترتیب مشخص و درعین حال بسیار ساده دارد. پس از ورود به فرودگاه و گفت‌وگوی معمول با خبرنگاران، نخستین برنامه هر سفری، بازدید از واحدهای تولیدی است. در این رابطه واحدهای تولیدی که به‌دلیل مشکلاتی، یا تعطیل شده‌اند یا فعالیت آنها به نصف کاهش یافته است، در اولویت قرار دارند. چراکه هدف از سفرهای استانی گره‌گشایی از مشکلات استان و رونق تولید در آنها است. از این‌رو است که در هر سفر، اولین برنامه، بازدید از واحدهایی است که اغلب به‌عنوان میراثی از ناکارآمدهای گذشته، مانند سابق فعال نیستند یا اینکه فعالیت‌های آنها متوقف شده است. از این‌رو می‌توان گفت بازدیدهای رئیس‌جمهور در این سفرها، براساس نیازهای فوریت دار هر استان تنظیم می‌شود، نه مکان‌ها یا مواردی که بتوان از آنها بهره‌برداری تبلیغاتی کرد. در این میان باید به برنامه‌های فشرده رئیس‌جمهور در این سفرها نیز اشاره کرد. به عبارت دیگر، برخلاف ادوار قبل که رئیس‌دولت صرفاً از یک یا دو شهر بزرگ بازدید می‌کرد و بقیه موارد را به دیگران می‌سپرد تا حضور در جلسه شورای اداری داشته باشد، این بار این خود رئیس‌جمهور است که بخش عمده بازدیدها، حضورها و گفت‌وگوها با مردم و در میان مردم بودن را برعهده دارد. به همین دلیل، در سفرهای استانی دولت سیزدهم با حجم گسترده‌ای از برنامه‌ها روبه‌رو هستیم که نشان‌دهنده یک برنامه کاری فشرده و پرچم‌برای عالی‌ترین مقام اجرایی کشور است.

سفرهایی با کمترین هزینه

یکی از ویژگی‌های بارز سفرهای استانی کم هزینه بودن آنها است تا جایی که برخلاف تجربه‌های گذشته، این سفرها با حداقل امکانات و هزینه‌ها برگزار می‌شود. از جمله نشانه‌های این ادعا، این واقعیت است که در این سفرها از بنرها، پارچه نوشته‌ها و مواردی از این دست خبری نیست. این درحالی است که در دوره‌های گذشته، پیش از هر سفر

استانی، شهرهای مرکز استان‌ها پر از پارچه نوشته‌ها و بنرهایی می‌شد که معلوم نبود هزینه‌های آنها از کجا تأمین می‌شود. اما در سفرهای استانی دولت سیزدهم، نه مواردی از این دست، بلکه آنچه اهمیت دارد، مقصد و هدف سفر است؛ اینکه رئیس‌جمهور در کدام شهر یا روستا حاضر می‌شود و قرار است طی این سفر یک یا دو روزه، چه گره‌ای از مشکلات آن منطقه باز شود. مهم‌ترین هزینه این سفرها، همان اعتباراتی است که برای مصوبه‌ها درنظر گرفته می‌شود. مضاف بر این، مطابق گزارش‌ها و اعلان‌های مسئولان عالی رتبه دولت، هزینه‌های سفرهای رئیس‌جمهور و دیگر اعضای دولت به استان‌ها، نه از ردیف‌های جداگانه کلان در بودجه، که از محل ردیف‌های بودجه نهاد ریاست جمهوری تأمین می‌شود. این پاسخی بود که دولتمردان به منتقدان عنوان کرده بودند.

وزرا، همپای رئیس‌جمهور در استان‌ها

کم هزینه و بی‌پیرایه بودن سفرهای استانی، خصلتی است که علاوه بر سفرهای رئیس‌جمهور، در دیگر اعضای دولت نیز دیده می‌شود. در هر سفر، براساس نیازهای منطقه و شهرهای مقصد، تعدادی از اعضای دولت نیز رئیس‌جمهور را همراهی می‌کنند. به این ترتیب در شهرها یا روستاهایی که فرصت حضور رئیس‌جمهور وجود ندارد، این برعهده وزرا و معاونان رئیس‌جمهور است که در این مناطق حضور یافته و نیازها، صدا و حرف‌های اهالی را به گوش رئیس‌جمهور و دولت برسانند. به این ترتیب، دو هدف حاصل می‌شود؛ هم تقریباً همه شهرها و روستاهای استان این فرصت را می‌یابند تا نیازها و مسائل خود را با اعضای عالی رتبه دولت در میان بگذارند و دیگر اینکه این

رئیسی در برخی از سفرهای

استانی، همواره بر این مسأله

اهتمام داشته است که اگر

مردمی به‌صورت خودجوش، ولو

در جمع‌های محدود در مسیر عبور

رئیس‌جمهور ایستاده‌اند، برای

لحظاتی توقف کرده و با آنان

گفت‌وگو کند، البته طبیعی است

که برخی از مخالفان دولت، به

سیاق رویکرد ثابت و همیشگی

خود این رفتارها را برنتابند و زبان

به انتقاد بکشایند، اما اهمیت

و تأثیر این رفتار مردمی را باید

از ایرانیانی پرسید که نه خود به

ملاقات رئیس‌جمهور، بلکه رئیس

جمهور به ملاقات آنان می‌رود

ارتباط مردمی، بدون کمترین تشریفات انجام می‌شود. حضور وزیر کشور در روستاها و شهرهای حاشیه‌ای، دیدارهای وزرا در سفرهای استانی با خانواده‌های شهدا و حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در خانه نخبگان فرهنگی شهرها و روستاهای کشور از جمله این موارد است.

از پنکه معروف خبری نیست!

در هشت سال دولت‌های یازدهم و دوازدهم، یک وسیله پای ثابت هر جلسه و هر سفر رئیس‌دولت بود؛ پنکه یا کولری که قرار بود محل سخنرانی رئیس‌جمهور را کمتر از درجه دمایی خاصی نگه دارد. این واقعیتی است که نه تنها همه اهالی رسانه‌ها و مدیران دولت قبل به آن وقوف دارند، بلکه تصاویری هم از این سفرها موجود است که نشان می‌دهد حتی در محل‌های موقتی که برای سخنرانی رئیس‌جمهور در یک نقطه یا ورزشگاه انتخاب شده است، کولرهای گازی نصب شده است. گذشته از این، در گذشته همواره فاصله فیزیکی میان رئیس‌جمهور و مردم، وجود داشت، امری که به‌دلیل تکرار زیاد، به یک رویه پذیرفته شده تبدیل شده بود. اما در این سفر، نه تنها از این هزینه‌ها و امکانات خبری نیست، بلکه رئیس‌جمهور در روستاهایی حاضر می‌شود که حتی با پای پیاده نیز به سختی می‌توان در آن حضور یافت. حضور در مناطق زلزله زده اندیکا از جمله آنها است. از جمله اتفاقات دیگری از این دست که شگفتی ناظران را نیز به همراه داشت، حضور رئیس‌جمهور در روستای کروچان استان کرمان بود، آن هم درست زمانی که طوفان شن این منطقه را درنوریده بود. شدت و وسعت خاکی که بر لباس رئیس‌جمهور، مردم و تیم همراه نشسته بود، شدت طوفان را نشان می‌داد. اما آیت‌الله رئیسی، با وجود مطلع بودن از وقوع این طوفان، باز هم در میان مردم حضور یافت تا آنان احساس نکنند که مسائلی از این دست می‌تواند سبب فاصله دولت و ملت شود. وقتی این حضور صمیمی و واقعی، با آن حضور همراه با امکانات در سفرهای استانی که در گذشته مرسوم بود، مقایسه می‌شود، عمق تغییرات صورت گرفته در دولت داری و مردم‌داری بیش از پیش روشن می‌شود.

بر مدار مردم

مطابق آنچه اشاره شد، می‌توان واقعیت‌های سفرهای استانی را به معنای یکی از موارد تحقق مردمی بودن دولت سیزدهم دانست. چرا که در این سفرها، همچون سایر رویه‌ها و برنامه‌های دولت، همه امور برپایه مردم، نیازهای مردم و رفع مشکلات مردم برنامه‌ریزی می‌شود. به این ترتیب می‌توان سفرهای استانی دولت سیزدهم را با چنین ویژگی‌هایی، سفرهایی مردم‌پایه دانست، سفرهایی که برای مردم انجام شده و ثمرات آن نیز برای مردم است. به عبارت دیگر، آیت‌الله رئیسی و اعضای دولت سیزدهم نشان دادند که برای کار کردن با مردم و در میان و با مردم بودن، نیازی به هیچ وسیله و ابزار اضافه‌ای نیست، جز اراده و ذهنیتی مردم‌پایه، ذهنیتی که مردم را صاحبان حقیقی کشور می‌داند.

ویژه‌نامه

ایران

شهریور ۱۴۰۱